

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0057/2014

28.1.2014

SPRÁVA

o príprave na plne konvergovaný audiovizuálny svet
(2013/2180(INI))

Výbor pre kultúru a vzdelávanie

Spravodajkyňa: Sabine Verheyen

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	11
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVNE VECI	14
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	17

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o príprave na plne konvergovaný audiovizuálny svet (2013/2180(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 167 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách)¹,
- so zreteľom na smernicu 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode)²,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica)³ zmenenú smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES z 25. novembra 2009⁴,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica)⁵,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení)⁶ zmenenú smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES z 25. novembra 2009⁷,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 1999/5/ES z 9. marca 1999 o rádiovom zariadení a koncových telekomunikačných zariadeniach a o vzájomnom uznávaní ich zhody⁸,
- so zreteľom na návrh smernice, ktorý Komisia predložila 11. júla 2012, o kolektívnej správe autorských práv a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na využívanie hudobných diel online,
- so zreteľom na smernicu 2001/29/ES o zosúladení niektorých aspektov autorských práv

¹ Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1.

² Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1.

³ Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33.

⁴ Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37.

⁵ Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7.

⁶ Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 21.

⁷ Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37.

⁸ Ú. v. ES L 91, 7.4.1999, s. 10.

- a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (smernica o autorských právach)¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. júla 2013 o hybridnej televízii (Connected TV)²,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie a na stanovisko Výboru pre právne veci (A7-0057/2014),
- A. keďže audiovizuálna konvergencia znamená prepájanie audiovizuálnych mediálnych služieb, ktoré sa doposiaľ vo veľkej miere poskytovali oddelene, ako aj vytváranie väzieb v rámci hodnotového reťazca alebo prepojenie rôznych audiovizuálnych služieb;
- B. keďže konvergencia znamená inováciu a keďže toto si vyžaduje nové podoby spolupráce podnikov a priemyslu, aby používateľ mohol audiovizuálne obsahy a elektronické služby využívať všade, vždy a s akýmkoľvek zariadením;
- C. keďže konvergencia na horizontálnej úrovni (konvergencia odvetví), vertikálnej úrovni (konvergencia v rámci hodnotového reťazca) a na funkčnej úrovni (konvergencia aplikácií/služieb) má vplyv na audiovizuálny sektor;
- D. keďže v súvislosti s technickou konvergenciou sa stále viac prekrývajú právne otázky mediálnej oblasti a politické otázky, pokiaľ ide o siete;
- E. keďže prístup k audiovizuálnemu obsahu a jeho vyhľadateľnosť sa v konvergovanom svete stali ústrednou otázkou; keďže politika by nemala brániť samoregulačnému systému charakterizovania ponúk, ktoré spĺňajú minimálne kvalitatívne normy, a keďže otázka neutrality siete je vzhľadom na káblové a mobilné pripojenie stále naliehavšia;
- F. keďže technická konvergencia médií sa medzičasom stala skutočnosťou, najmä v prípade vysielania, rozhlasu, tlač a internetu, a keďže európska politika v oblasti médií, kultúry a sietí musí regulačný rámec prispôbiť týmto novým podmienkam a zabezpečiť zavedenie a vykonávanie jednotnej úrovne regulácie, a to aj so zreteľom na nových účastníkov na trhu z EÚ a tretích krajín;
- G. keďže napriek pokroku v technickej konvergencii sú skúsenosti s používaním prepájacích zariadení, ako aj s očakávaním a profilom používateľom ešte obmedzené;
- H. keďže samotná digitalizácia a technická konvergencia predstavujú pre občanov obmedzenú hodnotu a keďže podpora vysokých úrovní permanentných investícií do originálneho európskeho obsahu je v konvergujúcom mediálnom prostredí aj naďalej kľúčovou prioritou;
- I. keďže v dôsledku narastajúcej konvergencie sa musí vytvoriť nové chápanie súladu audiovizuálnych médií, elektronických služieb a aplikácií;
- J. keďže pojem platforma pre prístup k obsahu („content gateway“) opisuje každý subjekt,

¹ Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10.

² Prijaté texty, P7_TA(2013)0329.

ktorý koná ako sprostredkovateľ medzi poskytovateľmi audiovizuálneho obsahu a koncovými používateľmi a zvyčajne zhromažďuje, selektuje a organizuje škálu poskytovateľov obsahu a poskytuje rozhranie, prostredníctvom ktorého môžu používatelia tento obsah nájsť a získať k nemu prístup; keďže takéto platformy môžu zahŕňať televízne platformy (ako satelit, káblová televízia a IPTV), zariadenia (ako televízne prijímače s pripojením na internet a hracie konzoly) alebo služby „over-the-top“;

Konvergentné trhy

1. poznamenáva, že narastajúce tendencie smerujúce k horizontálnej konvergencii v odvetví a k vertikálnej integrácii v rámci hodnotového reťazca otvárajú nové podnikateľské príležitosti, ale zároveň môžu viesť k vytváraniu pozícií, z ktorých sa kontroluje prístup;
2. zdôrazňuje, že treba prijať regulačné opatrenia, pokiaľ tzv. platformy pre prístup k obsahu („content gateways“) budú kontrolovať prístup k médiám a budú mať priamy alebo nepriamy vplyv na tvorbu verejnej mienky; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby preskúmali vývoj v tomto smere, v plnej miere využili prostriedky európskeho práva hospodárskej súťaže a antitrustového práva a v prípade potreby zaviedli opatrenia s cieľom zabezpečiť rozmanitosť a tiež vytvorili regulačný rámec pre konvergenciu, ktorý zodpovedá tomuto vývoju;
3. konštatuje, že vývoj trhu poukazuje na to, že v budúcnosti budú podniky stále viac spájať sieťové služby s poskytovaním audiovizuálneho obsahu a že internet vo svojej súčasnej podobe založenej na čo najlepšom prístupe by v dôsledku toho mohol stále viac ustupovať škále obsahu zameranej na jednostranné záujmy podniku;
4. zastáva názor, že so všetkými súbormi údajov v rámci elektronickej komunikácie nezávisle od ich obsahu, použitia, pôvodu a účelu (zásada maximálneho úsilia) sa v zásade musí zaobchádzať rovnako, a preto žiada, najmä pokiaľ ide o vývoj špecializovaných služieb, ochranu a zaistenie slobodného a otvoreného internetu;
5. zdôrazňuje potrebu zosúladiť práva a povinnosti vysielateľov s právami a povinnosťami iných účastníkov trhu prostredníctvom horizontálneho právneho rámca presahujúceho oblasť médií;

Prístup a vyhl'adateľnosť

6. zdôrazňuje, že neutralita siete v zmysle internetu založeného na zásade najlepšieho úsilia, ako aj nediskriminujúci prístup k akémukoľvek audiovizuálnemu obsahu a jeho prenos je zárukou pluralistickej ponuky informácií a rozmanitosti názorov a kultúry, a teda predstavuje zásadný prvok obdobný zásade povinného prenosu („must carry“) konvergovaného mediálneho sveta; vyzýva preto Komisiu, aby právne záväzným spôsobom zabezpečila dodržiavanie zásad internetovej neutrality, keďže toto má z hľadiska konvergenzie médií zásadný význam;
7. žiada nediskriminačný, transparentný a otvorený prístup k internetu pre všetkých používateľov a poskytovateľov audiovizuálnych služieb a odmieta akékoľvek obmedzenie zásady najlepšieho úsilia platformami alebo službami, ktoré vlastnia

poskytovatelia;

8. opätovne pripomína, že zásady neutrality siete neobmedzujú v prípade riadených sietí alebo špecializovaných služieb, ako sú káblová televízia a IPTV, potrebu uplatňovať povinnosti týkajúce sa povinnej prevádzky;
9. vyzýva priemysel, aby vytvoril jednotné normy na zaistenie interoperability pripojenej televízie s cieľom nebrzdiť inovácie;
10. žiada, aby rozmanitosť kultúrnej a audiovizuálnej tvorby bola v konvergovanom svete prístupná a vyhľadateľná pre všetkých európskych občanov, najmä keď výrobcovia zariadení, prevádzkovatelia siete, poskytovatelia obsahu alebo iní zostavovatelia predpisujú používateľom obmedzenú ponuku obsahu;
11. zastáva názor, že v záujme zabezpečenia rozmanitosti ponuky a mienky nesmie byť vyhľadávanie a nachádzanie audiovizuálneho obsahu závislé od ekonomických záujmov, pričom regulačný zásah by mal nastať až vtedy, keď poskytovateľ platformy využíva dominantné postavenie na trhu alebo funkciu strážcu prístupu na uprednostňovanie alebo znevýhodňovanie určitého obsahu;
12. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, do akej miery zvyknú prevádzkovatelia platforiem pre prístup k obsahu zneužívať svoje postavenie na uprednostňovanie vlastného obsahu, a aby vypracovala opatrenia na vylúčenie akéhokoľvek budúceho zneužívania;
13. vyzýva Komisiu, aby vymedzila, čo znamená platforma, a v prípade potreby stanovila právne predpisy vzťahujúce sa aj na technické siete na prenos audiovizuálneho obsahu;
14. zastáva názor, že platformy v otvorených sieťach by mali byť vyňaté z právnych predpisov o platformách, pokiaľ v nich nemajú dominantné postavenie a nenarúšajú voľnú hospodársku súťaž;
15. zastáva názor, že by sa mala podnecovať tvorba aplikácií („apps“), keďže ide o rastúci trh; zdôrazňuje však, že tzv. appizácia môže výrobcom audiovizuálneho obsahu spôsobovať problémy s prístupom na trh; vyzýva Komisiu, aby preskúmala, v ktorých oblastiach sú potrebné opatrenia na zaistenie prístupu k audiovizuálnym médiám a k ich vyhľadateľnosti a ako ich možno presadzovať, pričom pripomína, že regulačné opatrenia by sa mali prijímať iba v prípade, že poskytovateľ platformy prostredníctvom aplikácií využíva dominantné postavenie na trhu alebo funkciu strážcu prístupu na uprednostňovanie alebo znevýhodňovanie určitého obsahu;
16. zastáva názor, že členské štáty by mali mať možnosť prijímať osobitné opatrenia na zabezpečenie primeranej vyhľadateľnosti a viditeľnosti audiovizuálneho obsahu vo verejnom záujme, aby sa zaručila rozmanitosť názorov, zatiaľ čo užívatelia by mali byť schopní samostatne selektovať ponuky jednoduchým spôsobom;

Zaistenie rozmanitosti a modely financovania

17. vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s konvergenciou médií určila, ako možno zaistiť refinancovanie a produkciu kvalitného európskeho audiovizuálneho obsahu nadčasovým

a vyváženým spôsobom;

18. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, do akej miery dochádza na základe nespravodlivého regulačného zaobchádzania s lineárnymi a nelineárnymi službami podľa smernice 2010/13/EÚ k narúšaniu trhu v prípade kvantitatívnych a kvalitatívnych zákazov reklamy;
19. zdôrazňuje, že nové reklamné stratégie, ktoré na zvýšenie svojej účinnosti využívajú nové technológie (snímky obrazovky, profilovanie spotrebiteľov, stratégie s viacerými obrazovkami) upozorňujú na otázky týkajúce sa ochrany spotrebiteľov, ich súkromného života a ich osobných údajov; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné stanoviť súbor konzistentných pravidiel, ktoré sa budú uplatňovať na tieto stratégie;
20. vyzýva Komisiu, aby odstránením regulácie týkajúcej sa kvantitatívnych ustanovení v oblasti reklamy v prípade lineárneho audiovizuálneho obsahu zabezpečila, že ciele stanovené v smernici 2010/13/EÚ sa budú lepšie realizovať, ak sa zvýši flexibilita a posilnení sa spoločná regulácia a samoregulácia;
21. zastáva názor, že nové obchodné modely, ktorých podstatou je uvádzanie na trh nepovoleného audiovizuálneho obsahu, predstavujú hrozbu pre kvalitnú žurnalistiku, verejnoprávne médiá a vysielanie financované reklamou;
22. zastáva názor, že lineárne alebo nelineárne ponuky vysielateľov alebo iných poskytovateľov obsahu v obsahovo a technicky nezmenenej podobe, jednotlivé obsahy alebo časti sa bez súhlasu vysielateľa alebo poskytovateľa nesmú zaraďovať do programových balíkov alebo inak využívať za protihodnotu alebo bez protihodnoty;
23. zastáva názor, že v súvislosti s konvergenciou je potrebné, aby sa postupy udeľovania povolení pre elektronické informačné a komunikačné služby financované z licenčných poplatkov, pokiaľ ide o audiovizuálne verejnoprávne ponuky, prispôbili digitálnej realite konkurencie v publicistike;
24. zdôrazňuje, že na zachovanie nezávislosti verejného sektora je nevyhnutné, aby sa naň naďalej nevzťahovali obmedzenia týkajúce sa financovania z reklamy, a vyzýva členské štáty, aby podporili snahu o poskytovanie finančných prostriedkov pre tento sektor;

Infraštruktúra a frekvencia

25. konštatuje, že celoplošná dostupnosť čo najvýkonnejšieho širokopásmového internetového pripojenia je základným predpokladom konverencie a inovácie v mediálnom odvetví; zdôrazňuje, že tieto širokopásmové siete treba najmä vo vidieckych oblastiach ďalej rozvíjať, a vyzýva členské štáty, aby tento nedostatok odstránili investičnými zásahmi v krátkodobom horizonte;
26. vyjadruje poľutovanie, že v Európe ešte stále existujú rozsiahle oblasti s obmedzenou infraštruktúrou internetu, a pripomína Komisii, že na uvoľnenie potenciálu konvergovaného audiovizuálneho sveta je podstatné, aby spotrebiteľia mali prístup k vysokorychlostnému internetu;

27. nalieha na subjekty z tohto odvetvia, aby v očakávaní konvergovanejšej budúcnosti dobrovoľne navzájom spolupracovali s cieľom zabezpečiť zavedenie jednotného rámca noriem pre médiá, aby sa v rámci rozličných médií uplatňoval konzistentnejší prístup, ako aj s cieľom zaistiť, aby spotrebiteľia naďalej chápali, na aký obsah sa vzťahuje regulácia a do akej miery;
28. zdôrazňuje, že otvorené a interoperabilné normy predstavujú záruku slobodného a neobmedzeného prístupu k audiovizuálnemu obsahu;
29. poznamenáva, že vznikajúce samoregulačné iniciatívy musia zohrávať hlavnú úlohu pri vytváraní jednotných noriem pre technológie používania a pre vývojárov a výrobcov;
30. zdôrazňuje, že formát DVB-T/T2 predstavuje vynikajúce dlhodobé príležitosti na spoločné používanie frekvenčného pásma 700 MHz prostredníctvom vysielania a mobilných komunikácií, najmä pri využití perspektívnych hybridných mobilných zariadení, ako aj integrovaním čipov na príjem televízneho vysielania do mobilných zariadení;
31. podporuje rozvoj súboru technológií, ktorý umožní efektívne využitie vysielacích aj širokopásmových technológií a v ktorom bude inteligentne skombinované vysielanie s mobilným komunikáciami („smart broadcasting“);
32. považuje za dôležité, aby existoval plán pre pozemné digitálne vysielanie, aby sa investorom z oblasti vysielania aj mobilných sietí poskytla istota na dlhodobé plánovanie;

Hodnoty

33. vyjadruje poľutovanie, že v zelenej knihe chýba explicitný odkaz na dvojaký charakter audiovizuálnych médií, ktoré majú kultúrnu aj hospodársku hodnotu;
34. pripomína Komisii, že EÚ pristúpila k Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov;
35. zdôrazňuje, že ochrana slobody médií, podpora plurality médií a kultúrnej rozmanitosti, ako aj ochrana neplnoletých osôb patria medzi významné hodnoty aj v období konvergencie;
36. vyzýva Komisiu, aby vzhľadom na prípadnú revíziu smernice 2010/13/EÚ pokračovala vo svojom úsilí o zabezpečenie slobody tlače;
37. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili uplatňovanie článku 13 smernice o audiovizuálnych mediálnych službách týkajúceho sa podpory produkcie európskych diel a prístupu k týmto dielam prostredníctvom audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie;
38. upozorňuje Komisiu na skutočnosť, že sprístupnenie audiovizuálneho kultúrneho a mediálneho odvetvia na účely medzinárodných dohôd o voľnom obchode je v rozpore so záväzkom Európskej únie podporovať kultúrnu rozmanitosť a identitu a rešpektovať kultúrnu zvrchovanosť členských štátov;

39. vyzýva európsky audiovizuálny priemysel, aby pokračoval v rozvoji konzistentných a atraktívnych služieb, najmä služieb online, s cieľom rozšíriť ponuku kvalitného európskeho audiovizuálneho obsahu; zdôrazňuje, že otázka obsahu musí ostať prvoradá; zdôrazňuje, že veľkú hrozbu predstavujú najmä nové platformy, ktoré vo veľkej miere recyklujú obsah, a preto je nevyhnutné prehodnotiť ponuku pre spotrebiteľov, lebo množstvo platforiem nevyhnutne nezaručuje rozmanitosť obsahu;
40. zdôrazňuje, že ochrana mládeže, ochrana spotrebiteľov a ochrana údajov predstavujú absolútne ciele regulácie, ktoré musia platiť rovnako pre všetkých poskytovateľov služieb v oblasti médií a komunikácie v celej EÚ;
41. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila úsilie o presadzovanie ustanovení o ochrane neplnoletých osôb a spotrebiteľov; žiada, aby požiadavky na ochranu údajov v rovnakej miere vzťahovali na všetkých poskytovateľov služieb v oblasti médií a komunikácie na území EÚ; zdôrazňuje, že spotrebiteľ musí mať kedykoľvek možnosť ľahko vykonať zmeny v nastaveniach ochrany súkromia;
42. zdôrazňuje, že so zreteľom na svetovú hospodársku súťaž na konvergovaných trhoch je nevyhnutné vyvíjať na medzinárodnej úrovni primerané normy ochrany v rámci spoločnej regulácie a samoregulácie týkajúce sa ochrany mládeže a spotrebiteľov;
43. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali a rozvíjali činnosti na sprostredkovanie digitálnej mediálnej gramotnosti, ktoré už v rozmanitých podobách existujú, a aby vytvorili metodiku na posudzovanie sprostredkovania mediálnej gramotnosti;

Regulačný rámec

44. zastáva názor, že cieľom európskej politiky v oblasti médií a internetu by malo byť odstraňovanie prekážok brániacich inovácií médií a zároveň zohľadňovanie normatívnych aspektov demokratickej a kultúrnej rozmanitej mediálnej politiky;
45. zdôrazňuje, že podobný obsah na tom istom zariadení si vyžaduje jednotný, flexibilný právny rámec, ktorý bude orientovaný na užívateľov a prístup a neutrálny z hľadiska technológií, ako aj transparentný a vymáhateľný;
46. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že tieto platformy budú fungovať tak, že sa zohľadnia trhové podmienky spravodlivej hospodárskej súťaže;
47. žiada Komisiu, aby vypracovala hodnotenie vplyvu, v ktorom posúdi, či rozsah pôsobnosti smernice o audiovizuálnych mediálnych službách naďalej zodpovedá vývoju všetkých audiovizuálnych mediálnych služieb, ku ktorým majú európski občania prístup;
48. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, do akej miery kritérium linearitu v mnohých oblastiach spôsobuje, že regulačné ciele stanovené v smernici 2010/13/EÚ sa v konvergovanom svete neplnia;
49. odporúča, aby sa oblasti smernice 2010/13/EÚ, v ktorých sa už neplní cieľ právnych predpisov, vyňali z rozsahu pôsobnosti; domnieva sa, že namiesto toho by sa na európskej úrovni mali zaviesť minimálne požiadavky pre všetky audiovizuálne mediálne

služby;

50. zdôrazňuje význam technologicky neutrálnych systémov vyrovnávania práv, aby sa uľahčilo prístupenie služieb poskytovateľov mediálnych služieb platformám tretích strán;
51. zdôrazňuje, že zásada krajiny pôvodu (alebo krajiny vysielania) zakotvená v smernici o audiovizuálnych mediálnych službách je naďalej významným predpokladom na to, aby bolo možné ponúkať audiovizuálny obsah aj nad rámec územných hraníc, a predstavuje míľnik na ceste k spoločnému trhu služieb; zdôrazňuje však potrebu prispôbiť právne predpisy EÚ internetovému a elektronickému prostrediu a venovať osobitnú pozornosť spoločnostiam ponúkajúcim audiovizuálny obsah on-line, ktoré sa snažia vyhnúť zdaneniu v niektorých členských štátoch tým, že sa presídliť do krajín s veľmi nízkym daňovým zaťažením;
52. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, do akej miery sa vyžaduje úprava autorského práva na účely primeraného využitia lineárneho a nelineárneho obsahu na rôznych platformách, ako aj jeho cezhraničnej prístupnosti;
53. vyzýva Komisiu, aby dôsledne presadzovala zásadu technologickej neutrality a prípadne zodpovedajúcim spôsobom preskúmala európske právne predpisy o autorskom práve;
54. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Európska Komisia predložila 24. apríla 2013 dokument na rokovanie, ktorého cieľom je otvoriť rozsiahlu diskusiu s verejnosťou o dôsledkoch prebiehajúcej transformácie prostredia audiovizuálnych médií. Ústrednou témou zelenej knihy s názvom Príprava na plne konvergovaný audiovizuálny svet: rast, tvorba a hodnoty je primeranosť smernice o audiovizuálnych mediálnych službách (AVMSD) pre budúcnosť, ale aj úvahy o infraštruktúre, spektre a modeloch financovania audiovizuálneho obsahu, ako aj trhové úvahy o vertikálnom a horizontálnom začlenení odvetvia médií a IKT.

Mediálna politika je v Európe zatiaľ v prevažnej miere vnútroštátnou záležitosťou. Pri niektorých témach už však výlučne vnútroštátny či federálny prístup nepostačuje. Najmä otázky postupného prepájania tradičných služieb televízneho vysielania a internetu sa vzhľadom na meniace sa trhové štruktúry musia častejšie riešiť aj na európskej úrovni.

Vymedzenie problému

Konvergencia znamená prepájanie audiovizuálnych mediálnych služieb, či už lineárnych alebo nelineárnych, ktoré sa doposiaľ vo veľkej miere vnímali oddelene. K tradičným mediálnym subjektom pribudli noví poskytovatelia z odvetvia telekomunikácií, ale aj poskytovatelia služieb OTT (over the top). Odstupňovaný regulačný režim AVMSD doteraz na európskej úrovni zaisťoval určitý minimálny štandard pre klasický (lineárny) televízny obsah a pre nelineárne informačné a komunikačné služby a obsah online. Vďaka digitalizácii vysielacích a mediálnych technológií, konvergencii technických spôsobov prenosu a napredujúcemu rozvoju mobilných a hybridných zariadení zrazu klasickým regulovaným vysielacím službám a službám na požiadanie konkuruje na tej istej obrazovke zatiaľ neregulovaný obsah z verejného internetu.

Vznikajú tak otázky týkajúce sa spotrebiteľa, ochrany mladistvých a údajov, ale aj zaručenia rozmanitosti a dvojitej povahy médií ako kultúrnej a hospodárskej hodnoty.

Spravodajkyňa preto kladie dôraz jednak na trhové úvahy, jednak na modely financovania a prístupu na konvergovaných trhoch. V zásade víta zelenú knihu Komisie, pretože sa posúva od jednorozmernej diskusie o hybridnej televízii k širšiemu posudzovaniu všetkých odvetví a väzieb v rámci hodnotového reťazca na konvergovaných audiovizuálnych trhoch. A práve tieto trhové zmeny prinášajú nové výzvy, ale aj príležitosti pre mediálnych aktérov.

Hoci väčšina európskych používateľov naďalej prijíma audiovizuálny obsah v prvom rade prostredníctvom tradičných televíznych prijímačov, možno prinajmenšom badať silnú tendenciu dodatočného využívania mobilných zariadení. Najmä množstvo mladých používateľov chce mať možnosť využívať audiovizuálny obsah a elektronické služby na každom mieste, v každom okamihu a s akýmkoľvek zariadením.

Konvergované trhy

Konvergencia teda znamená aj inováciu a tá si vyžaduje nové formy spolupráce medzi podnikmi a odvetviami. Rovnaký obsah na tom istom zariadení si preto do budúcnosti vyžaduje moderný horizontálny regulačný rámec orientovaný na prístup a spotrebiteľa. Treba preskúmať existujúci právny rámec pre audiovizuálne médiá a jeho regulačný cieľ a v prípade potreby ho prispôbiť súčasnej realite konvergovaných trhov. Z pohľadu spravodajkyne bude potrebné vykonať toto preskúmanie súbežne so zohľadnením platných právnych predpisov v oblasti elektronickej komunikácie, elektronického obchodu, poskytovania licencií na práva na audiovizuálne a hudobné diela pre použitie online, autorského práva, ustanovení týkajúcich sa vysielacích a telekomunikačných zariadení, ako aj antitrustových pravidiel a právnych predpisov o hospodárskej súťaži. Ak dôjde k revízii európskeho mediálneho práva, hlavnou výzvou bude ochrániť prostredníctvom príslušných rámcových podmienok dôležité spoločenské a kultúrne funkcie médií aj v konvergovanom prostredí.

Európska komisia sa v zelenej knihe výrazne opiera o trhové úvahy, pri ktorých sa sústreďuje hlavne na aspekty hospodárskeho rastu a technické hľadiská, pričom nezohľadňuje význam médií pre kultúrnu rozmanitosť a identitu Európy. Táto iniciatívna správa k zelenej knihe sa preto ešte raz výslovne venuje dvojitej povahe audiovizuálnych médií ako kultúrnej a hospodárskej hodnote, ako aj úlohe duálneho vysielania prinášajúceho kultúrne pestrú ponuku obsahu a služieb v konvergovanom mediálnom svete.

Prístup a vyhľadateľnosť

Vyhľadateľnosť audiovizuálnych služieb orientovaných na verejnosť a prístup k nim sa vyprofilovali ako ústredné otázky v konvergovanom svete. Neutralita siete je zárukou prenosu akéhokoľvek obsahu bez diskriminácie, a teda predstavuje zásadu povinného prenosu („must carry“) konvergovaného mediálneho sveta v 21. storočí. Koncoví používatelia by mali mať na požiadanie k dispozícii obsah a služby podľa želania a poskytovatelia prístupu by túto slobodnú voľbu používateľov nemali obmedzovať. Nediskriminačný prenos však celý problém nevyrieši. Najmä pre budúcnosť vysielania je rozhodujúce zabezpečiť, aby programy na jednotlivých prenosových platformách nielen získali prístup, ale aby boli vyhľadateľné aj na tzv. platformách pre prístup k obsahu („content gateways“).

Európska komisia, ale aj členské štáty by pri vypracúvaní nových právnych úprav pre oblasť médií mali klásť dôraz na zabezpečenie prístupu k službám a obsahu a ich vyhľadateľnosť. To znamená, že rozmanitosť kultúrnej a audiovizuálnej tvorby by mala byť všetkým európskym občanom prístupná a vyhľadateľná aj v konvergovanom svete. Relevantné to je najmä vtedy, keď výrobcovia zariadení, prevádzkovatelia siete, poskytovatelia obsahu alebo iní zostavovatelia predpisujú používateľom určitú privilegovanú alebo obmedzenú ponuku obsahu. Vyhľadávanie a nachádzanie audiovizuálneho obsahu na rôznych platformách pre prístup k obsahu nesmie byť závislé výlučne od ekonomických záujmov. Spravodajkyňa sa preto domnieva, že do budúcnosti je absolútne nevyhnutné zakotviť zásadu neutrality.

V porovnaní s tým sa dá téma vyhľadateľnosti alebo tiež zásada „must be found“ (tzv. zásada povinného nachádzania) hodnotiť o čosi ťažšie. Vzhľadom na to, že v konvergovanom svete možno pozorovať vývoj od zásady otvoreného internetového prístupu k obsahu (cez portály a vyhľadávače) smerom k tzv. appizácii obsahu a softvérov v rámci mobilných zariadení, PC a Smart TV, spravodajkyňa nepovažuje za problém prístup na trh v platformách pre prístup

k obsahu, dostupných vďaka otvorenému prístupu k internetu, ale skôr služby aplikácií, ktoré pri predvýbere obsahu nepostupujú natoľko transparentne.

Spravodajkyňa v zásade považuje za legitímne, aby členské štáty mali možnosť prijímať osobitné opatrenia zamerané na zabezpečenie primeraného zviditeľnenia audiovizuálneho obsahu vo verejnom záujme. Zatiaľ však nie je presvedčená o účinnosti, resp. vykonateľnosti zásady „must be found“ v zmysle právnych predpisov na európskej úrovni, ktorými sa stanoví privilegovaná alebo obmedzená ponuka všetkých typov (vysielacieho) obsahu na všetkých platformách a platformách pre prístup na trh. Na jednej strane je otázne, ako by takéto uprednostňovanie vyzeralo v praxi, na druhej strane nemožno regulačnú logiku platnej AVMSD bez všetkého uplatniť aj na internet a konvergované trhy. V prvom rade je dôležité, aby sa všetky typy obsahu a programov dali vyhľadať. Dá sa polemizovať o tom, do akej miery má zmysel privilegovanie poradia stanovené zákonom, najmä keď nejde o verejnoprávne, ale o komerčné ponuky.

Zaistenie rozmanitosti a modely financovania

Spravodajkyňa zastáva názor, že v prípade, ak nové platformy kontrolujú prístup k médiám a majú priamy alebo nepriamy vplyv na tvorbu verejnej mienky, je pravdepodobne potrebné prijať regulačné opatrenia. Na tento účel je najskôr potrebné vyvinúť obsiahlu koncepciu platformy alebo platformy pre prístup k obsahu, v ktorej nebudú zahrnuté len technické siete na prenos audiovizuálneho obsahu, ale aj portály s určitým obsahom, hardvér a navigačné systémy, napr. EPG. Členské štáty by teda mali spolu s Komisiou preskúmať vývoj na konvergovaných trhoch a v prípade potreby zaviesť v záujme zabezpečenia rozmanitosti právne záväzné obmedzenia týkajúce sa koncentrácie médií. Cieľom musí byť zabezpečenie rovnováhy záujmov zúčastnených strán v celej mediálnej oblasti a naprieč odvetviami a zaistenie väčšej flexibility. Pritom by malo ísť v prvom rade o rozvoj udržateľných modelov financovania, ktoré dokážu obstáť aj v konvergovanom svete s horizontálnou (konvergencia odvetví) a vertikálnou (konvergencia v rámci hodnotového reťazca) integráciou.

V tejto súvislosti je jasné, že treba vytvoriť aj rovnaké podmienky, napríklad súbežne s dereguláciou a nastolením väčšej flexibility v oblasti pravidiel reklamy vo vysielaní. Zároveň by sa však mali vypracovať primerané normy ochrany mladistvých a ochrany údajov pre konvergované zariadenia a platformy pre prístup k obsahu. Spravodajkyňa preto poukazuje na nástroje spoločnej regulácie a samoregulácie.

V rámci všetkých týchto úvah však netreba zabúdať na to, že digitalizácia a internet zmenili rámcové podmienky pre reguláciu v oblasti médií. Vzhľadom na rastúcu konvergenciu je nevyhnutné rozvinúť nové chápanie vzájomného pôsobenia audiovizuálnych médií, elektronických služieb a aplikácií. Do tohto chápania by sa malo premietnuť spojenie tvorby, spracovania, distribúcie a prezentácie obsahu v podobe horizontálneho regulačného rámca na európskej úrovni. Konvergencia by sa mala navyše vnímať ako príležitosť na rozvoj nových podnikateľských modelov. Európski mediálni aktéri, ktorí sa dlhodobo riadia modelmi správania typickými pre tradičné štruktúry odvetvia, by sa v záujme obrany svojich klasických trhových štruktúr nemali vystavovať riziku obmedzenia strategických možností na vlastnom trhu.

18.12.2013

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVNE VECI

pre Výbor pre kultúru a vzdelávanie

k príprave na plne konvergovaný audiovizuálny svet
(2013/2180(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Françoise Castex

NÁVRHY

Výbor pre právne veci vyzýva Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. žiada Komisiu, aby vypracovala hodnotenie vplyvu, v ktorom by zhodnotila, či rozsah pôsobnosti smernice o audiovizuálnych mediálnych službách naďalej zodpovedá vývoju všetkých audiovizuálnych mediálnych služieb, ku ktorým majú európski občania prístup;
2. žiada Komisiu, aby posúdila, či menej prísne právne predpisy obsiahnuté v smernici o audiovizuálnych mediálnych službách, ktoré sa uplatňujú na nelineárne služby, sú so zreteľom na ciele smernice naďalej potrebné a vhodné; vyjadruje znepokojenie najmä v súvislosti s nízkou úrovňou právnych predpisov týkajúcich sa komerčných oznámení v prípade nelineárnych služieb, keďže tieto služby majú v dnešnej dobe značný vplyv na európskych občanov;
3. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili uplatňovanie článku 13 smernice o audiovizuálnych mediálnych službách týkajúceho sa podpory produkcie európskych diel a prístupu k týmto dielam prostredníctvom audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie;
4. v tejto súvislosti pripomína, že všetky lineárne a nelineárne médiá, ktoré ťažia zo šírenia audiovizuálnych diel, by mali prispievať na financovanie európskej produkcie;
5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvážili, či by sa vysielacia povinnosť („must carry“) nemala vzťahovať okrem operátorov sietí napríklad aj na výrobcov pripojených zariadení;
6. žiada Komisiu, aby pri všetkých kultúrnych produktoch harmonizovala sadzbu DPH bez ohľadu na spôsob prístupu k nim s cieľom zabrániť deformáciám trhu, ktoré brzdia rozvoj nových európskych internetových služieb;

7. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila posilnenie ochrany neplnoletých osôb a spotrebiteľov; žiada, aby sa ochrana údajov uplatňovala rovnako na všetkých poskytovateľov služieb v oblasti médií a komunikácie na území Európskej únie;
8. domnieva sa, že pre spotrebiteľa musí byť viditeľná výmena údajov, ktorá sa prípadne odohráva v pozadí; požaduje, aby mali spotrebiteľia kedykoľvek možnosť ľahko vykonať zmeny v nastaveniach týkajúcich sa výmeny údajov.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	17.12.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+: 22 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Dimitar Stoyanov, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Eva Lichtenberger, József Szájer, Axel Voss
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Silvia Costa, Jürgen Klute, Kay Swinburne

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	21.1.2014
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 26 - : 0 0 : 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Martina Michels, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Monika Panayotova, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, László Tökés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Georgios Papanikolaou, Joanna Katarzyna Skrzydlewska